

La mirada d'un pedagog

Jaume Sarramona, *La mirada d'un pedagog*, Col·lecció *Sapere aude*, Editorial Barcanova, Barcelona 2014.

L'Editorial Barcanova inaugura la seva col·lecció *Sapere aude*, que vol alimentar amb obres pràctiques i teòriques sobre pedagogia i educació, amb *La mirada d'un pedagog*, de Jaume Sarramona.

El doctor Jaume Sarramona, en tombar la setantena —i gairebé per imperatiu legal, no pas biològic—, ha deixat d'exercir el seu mestratge com a catedràtic de Pedagogia a la Universitat Autònoma de Barcelona. Després de més de quaranta anys de brillant

trajectòria docent, i assolida la jubilació, Jaume Sarramona ha volgut deixar testimoni no solament de la seva trajectòria en el camp de la pedagogia i la docència universitàries, sinó també de la seva peripècia vital. I, per deixar-ne constància, ens regala unes delicioses memòries, que porten per títol *La mirada d'un pedagog. Des del franquisme fins al camí de la il·lusió col·lectiva*.

Tal com diu l'autor mateix en el pròleg: «Preteinc deixar constància del que s'anomena una "història de vida", és a dir, un conjunt de vivències personals al llarg de la trajectòria vital, en aquest cas vinculades específicament a l'educació, àmbit de reflexió i d'actuació de la meua vida personal.»

L'autor hi exposa en primera persona la seva rica trajectòria vital, en la qual les vivències personals i professionals s'entrecreuen i s'enriqueixen mútuament, fins a fer-se gairebé indestruïbles: d'una banda, perquè ens trobem davant un pedagog de raça que ja des de la més tendra joventut se sent cridat vocacionalment al camp de la pedagogia —a disset anys ja exerceix de mestre!—, i de

l'altra, perquè —i no podria ser altrament en una ment brillant i, per tant, àvida de vivències i coneixements— no se circumscriu al seu camp o especialització, ja que sap que la vida no es pot embridar i depassa qualsevol intent de classificació.

Jaume Sarramona no solament ha estat expectador d'un temps de grans transformacions polítiques i socials, sinó que també n'ha estat un protagonista destacat. La seva col·laboració amb l'Administració, ben explicada en el llibre, de vegades ha estat sotmesa als atzars i giragonses polítics del moment, però bé que la seva veu sempre ha estat escoltada i respectada. És per això que el podríem qualificar, sense por d'equivocar-nos, com un dels pares inspiradors de la pedagogia catalana dels últims quaranta anys; ha participat en major o menor mesura en la conformació de l'escola catalana tal com la coneixem avui: des de la immersió lingüística fins a les competències bàsiques, des de l'elaboració dels programes fins a l'ensenyament a distància, des de l'elaboració de manuals fins a la docència universitària...

Pel que fa a l'estil de l'obra, l'autor sap fer molt bé allò que costa tant en el gènere memorialístic: la combinació pertinent de l'anècdota amb la categoria, perquè, tot explicant la seva trajectòria, el llibre és farcit de reflexions pedagògiques de molt abast, fruit de llargues hores de meditació i raonament. En efecte, encara no hem esmentat una de les principals característiques del doctor Sarramona: és per damunt de tot una veu lliure i independent, i això li permet no solament de tenir una opinió de les coses, sinó també un criteri, que impregna aquestes memòries de la primera a l'última pàgina.

L'obra s'adreça tant a l'especialista en pedagogia, que hi trobarà una mina d'idees i coneixements, com al lector encuriós que vulgui saber com s'ha transformat aquest país en el terreny de l'educació els últims quaranta anys.

Si Oscar Wilde deia que tota la dificultat de la literatura consisteix a tenir alguna cosa a dir i a dir-la bé, l'obra del doctor Sarramona compleix amb escreix aquestes dues premisses. ♦

FRANCESC SOLÀ

Llibertat

Pere Ortís, *Llibertat*, Editorial Llengua Nacional, Barcelona 2014.

Aquest recull ve a ser el segon volum de *Sobre greuges i altres goigs*, al qual l'autor no ha volgut donar un títol tan retorçat, ans un altre que expressi amb paraula més viva i ràpida la palpitació del moment històric que viu Catalunya i que li obre les portes de la llibertat. Si aquell inclou escrits de tema nacionalista que cauen dintre una tongada d'anys de lenta gestació, aquest altre tan sols presenta els que ha escrit en els tres darrers i arran d'aquella manifestació que protestava dels retocs, dels retalls, fets pel Tribunal Constitucional a l'Estatut vo-

tat pel poble català, manifestació, si no vaig errat, que tingué lloc el 10 de juliol del 2012, que no passà endavant, que s'embussà per la immensa multitud de catalans que s'hi aplegaven i que el passeig de Gràcia ni adjacents no podien engolir; el teòric trajecte que volien seguir poble i autoritats no era prou ample per a encabir aquelles multituds de ciutadans àvids de justícia i de llibertat. Escrits de més escalf que els d'aleshores, de més frisança nacional, d'una confiança que es consolida per moments i que plana sobre un poble ensopit que de

cop obre els ulls a la postració en què viu i es decideix d'una vegada a espolsar-se-la de sobre, recuperant el seu passat i la seva dignitat amb un nou Estat d'Europa amb ple dret i disposat a viure la vida que ell vol i no la que li imposin uns estranys que no l'estimen. ♦

R. PUIG COROMINES